

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΓΛΩΣΣΑ Γ' ΛΥΚΕΙΟΥ

ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΟ ΘΕΜΑ

ΚΕΙΜΕΝΟ

[ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟΣ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ ΚΑΙ ΨΗΦΙΑΚΟΣ ΑΝΘΡΩΠΙΣΜΟΣ]

A1. Να γράψετε στο τετράδιό σας την περίληψη του κειμένου που σας δόθηκε. (100-120 λέξεις) **25 μον**

B1. « Γιατί η ανθρωπιά είναι το μόνο πράγμα που το δημιούργημα του ανθρώπου δεν σκοτώνει! ». Να αναπτύξετε το περιεχόμενο της θεματικής περιόδου σε μια παράγραφο (60-80 λέξεις) **10 μον**

B2.α. Να εντοπίσετε έναν τρόπο πειθούς στην γ' παράγραφο και να αιτιολογήσετε την απάντησή σας **5 μον**

β. Να αιτιολογήσετε τη χρήση των ακόλουθων σημείων στίξης:

« Σίλικον Βάλλευ»

Προσαρμογή.....γι' αυτό που έρχεται!

„ χαρίεν.....η”

3 μον

γ. Να χαρακτηρίσετε το ύφος του κειμένου αιτιολογώντας την απάντησή σας. **2 μον**

B3. « Άλλά η παιδεία πρέπει να μάθει στους νέους προσαρμογή, ευελιξία, και κυρίως την δυνατότητα ότι υπάρχει ένα μέτρο παντού ». Στην παρούσα περίοδο λόγου α) να αναγνωρίσετε το είδος της σύνταξης και β) να το μετατρέψετε στο αντίθετο αυτού. **5 μον**

B4. α. Να σχηματίσετε προτάσεις με τις ακόλουθες λέξεις του κειμένου: εμπειρογνώμονες, προτεραιότητες, επιμόρφωση, ιεραρχία, ασκούν. **5 μον**

β. Να δώσετε μια(1) συνώνυμη λέξη για τις ακόλουθες λέξεις: πολυφωνία, συσσώρευση, μονήρεις, αείζωη, προσπαθούν. **5 μον**

Γ1. Στην ομιλία της η Ελένη Γλύκατζη Αρβελέρ αναφέρεται στους κινδύνους που απορρέουν από την άκρατη και αλόγιστη τεχνολογική εξέλιξη. Σε ένα άρθρο που θα δημοσιευθεί στη σχολική σας εφημερίδα – με αφορμή την ομιλία αυτή – να παρουσιάσετε, ως εκπρόσωπος της νέας γενιάς, τους κινδύνους αυτούς και να προσδιορίσετε το πλαίσιο ευθύνης του σχολείου στην κατεύθυνση προώθησης και υλοποίησης του λεγόμενου «ψηφιακού ανθρωπισμού». **40 μον**

ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΘΕΜΑΤΩΝ: ΠΑΡΑΣΧΟΥ ΜΑΡΘΑ

τήν κατέγραψε σέ όλο τό περιεχόμενό της – καί νά τήν κάνουμε πρώτο θέμα. Αύτό ήταν τό πρώτο θέμα στό Φόρουμ τῶν Δελφῶν πού διοργανώνει ὁ Συμεών Τσομᾶκος. Μιά βαθειά άνθρωποκεντρική θυμίλια, σέ ενα οικονομικό συμπόσιο. Δέν συνηθίζεται! Παραθέτουμε τό πλήρες περιεχόμενό της.

✓ «Τό 4ο Φόρουμ παρά τήν πολυφωνία του έχει ένα θέμα, τό μέλλον. Νά θυμηθοῦμε ότι δέν ύπάρχουν έμπειρογνώμονες τοῦ μέλλοντος! Οπότε τό σύνθημα τῆς “Σίλικον Βάλλεϋ”, ότι “ἄν θές νά δαμάσεις τό μέλλον πρέπει νά τό δημιουργήσεις έσύ ὁ ἴδιος”, είναι εύθυνη δλων μας σήμερα. Τό μέλλον χαρακτηρίζεται ἀπό πολυπλοκότητα, συνεχῆ ἀλλαγή καί ἐπιτάχυνση τοῦ χρόνου. Από αύτούς πού θά ζήσουν μετά ἀπό μένα, κανένας δέν θά κάνει τήν ἴδια δουλειά, σέ δλη του τήν ζωή. Κανένας. Πρέπει νά πῶ ότι καί ἡ ἴδια ἡ δουλειά, καί ἄν εἶναι ἴδια, δέν θά εἶναι ἴδια. Καί θά ύπάρχουν ἀσφαλῶς ἐπαγγέλματα πού θά εἶναι καινούργια. Οπότε τά παιδιά τά ὅποια ἔρχονται μετά ἀπό ἐμάς θά ζήσουν σέ μιά ἐποχή πού τό ἄγνωστο πρέπει νά γίνει γνωστό. Μιλήσατε σάν καθηγητής πανεπιστημίου ὅχι σάν Πρόεδρος. Συνάδελφοι λοιπόν! Πρέπει νά πῶ ότι τά νέα ντοκουμέντα, οι νέες προτεραιότητες γιά τήν παιδεία (εἶναι ότι) πρέπει νά ἀφήσει τήν συσσώρευση γνώσεων ἵσως στό Διαδίκτυο, φθάνει νά χρησιμοποιεῖται σωστά. Άλλά ἡ παιδεία πρέπει νά μάθει στούς νέους προσαρμογή, εὐελιξία καί κυρίως τήν δυνατότητα ότι ύπάρχει ένα μέτρο παντοῦ. Τό μέχρι ποῦ καί μέχρι πότε πρέπει νά εἶναι τά πράγματα μέ τά ὅποια θά ἀσχοληθεῖ αὔριο ἡ παιδεία. [...] Τά παιδιά πρέπει νά μάθουν τό μέτρο, τήν τάξη καί τήν ἀρμονία.

»Ποιά εἶναι τά μέσα μέ τά ὅποια ἡ παιδεία μπορεῖ νά μάθει αύτά τά καινούργια πράγματα στά παιδιά; Νομίζω ότι πρέπει όλοι νά μάθουν καί νά θυμόμαστε ότι δέν ύπάρχουν πιά μονήρεις εύφυιες. Μόνο ἡ ὀμαδική ἔρευνα, μόνο ἡ ὀμαδική δουλειά μπορεῖ νά προχωρήσει ἀπό τό στάδιο πού εἶναι κάθε φορά. Ήμαδική δουλειά, λοιπόν. Συνεχῆς ἐπιμόρφωση, γιατί τά πράγματα ἀλλάζουν συνέχεια. Εὐελιξία. Προσαρμογή, τά καινούργια πράγματα, καί κυρίως εύθυνη γι' αύτό πού ἔρχεται! Άρα νά ἀσχοληθοῦν τά παιδιά μέ τά κοινά περισσότερο ἀκόμη ἀπό ὅ, π γίνεται αύτή τήν στιγμή. Η Παιδεία έχει προβλήματα καί τά προβλήματα τῆς Παιδείας εἶναι μόνο προβλήματα Πολιτείας. Δέν εἶναι μόνο προβλήματα τῶν δασκάλων, ὅπως λένε λίγο βιαστικά όλοι.

»Μιλήσατε, κύριε Πρόεδρε, γιά τήν τεχνολογία μέ τέτοιο τρόπο πού ἀσφαλῶς όλοι γνωρίζουν ποιοι εἶναι οἱ κίνδυνοι σήμερα τῆς τεχνολογίας. Θά πῶ μόνο ένα πρᾶγμα: ἡ ψυχολογική ἀπομόνωση, ἡ κατάργηση κάθε ιεραρχίας ἐφ' ὅσον θά ἔχουμε όλοι τήν ἴδια πληροφόρηση, δέν ύπάρχει πιά ὁ καλύτερος ἡ ὁ χειρότερος, όλοι ξέρουν τά ἴδια πράγματα, όλα ἔξαρτάνται ἀπό μιά μηχανή. Άλλά δέν ύπάρχει ἀλάνθαστη μηχανή οὕτε ύπάρχει ἀείζωη μηχανή. Καί γιά νά θυμηθοῦμε τόν Σεφέρη καί τόν Καρυωτάκη, τούς δικούς μας, καί οι δύο ἔχουν γράψει μέ τόν τρόπο τους τό ἴδιο πρᾶγμα: «Ἡ μηχανή –λέει– δέν ἔχει οὕτε ἥθος οὕτε ὕφος». Καί ἐφόσον δέν ἔχει ὕφος, ἐφ' ὅσον ὁ ἄνθρωπος εἶναι ἀκριβῶς τό ἥθος ὅπως λένε οἱ καινούργιοι συνάδελφοί μου οἱ Γάλλοι –τό εὗπε ὁ Μπουφά τόν 17ο αἰῶνα– ἄρα ἡ μηχανή εἶναι ἀπάνθρωπη. Καί ἐφ' ὅσον ἡ μηχανή εἶναι ἀπάνθρωπη, πρέπει ἀκριβῶς νά ξέρουμε μέ ποιο τρόπο μποροῦμε νά τήν κάνουμε ἄνθρωπην. Γιατί ὅπως ἔλεγαν καί οι ἀρχαῖοι “χαρίεν ὁ ἄνθρωπος ὅταν ἄνθρωπος ἦ”.

»Καιρός, λοιπόν, νά μάθουμε στά παιδιά μας πάνω ἀπό δλα τήν ἄνθρωπιά. Γιατί ἡ ἄνθρωπιά εἶναι τό μόνο πρᾶγμα πού τό δημιούργημα τοῦ ἄνθρωπου δέν σκοτώνει! Τό μόνο. Η ἄνθρωπα ἐπίσης ὀδηγεῖ καί στήν ἀρετή. Καί ἡ ἀρετή τί εἶναι; Μιά δεύτερη φύση πού μπορεῖ νά μάθουν τά παιδιά, καί νά ἀσκοῦν τήν ἀρετή χωρίς θεατές καί χωρίς ἀκροατές. Από τήν στιγμή αύτή καί ἐπειτα μποροῦμε ἐμεῖς οἱ μεγαλύτεροι ἐκπαιδευτικοί νά δημιουργήσουμε αύτό πού εἴπατε. Δηλαδή τόν πολιτισμό τόν τεχνολογικό. Ο τεχνολογικός πολιτισμός ὅμως πρέπει νά νά ὀδηγήσει σέ κάτι ἀκόμη παραπάνω. Νά ὀδηγήσει στόν ψηφιακό ἄνθρωποισμό. Αύτός ὁ ψηφιακός ἄνθρωποισμός ὅπως καί ἄν τό κάνουμε, πρέπει νά ἀσχολεῖται πρῶτον μέ τήν ἐπιτυχία –δέν μπορεῖ νά παιδιά νά μήν ἔχουν ἐπιτυχία σέ αύτό πού προσπαθοῦν, ἀλλά πρέπει νά ἀσχολοῦνται, κυρίως, μέ τήν εύτυχία. Αύτό πού ξεχνᾶμε συνέχεια στά σχολειά μας.

»Θά σταματήσω ἐδῶ, λέγοντας ότι τό φόρουμ πού ἔγκαινιάσατε πρίν ἀπό λίγο, κύριε Πρόεδρε, εἶναι ἀκριβῶς ἔνας ὄργανισμός, ἔνας τόπος πού τό μέλλον γίνεται παρόν. Αύτό πού κάνει ὁ πολιτισμός κάνοντας τό παρελθόν τό Φόρουμ, τώρα πού τό πρότυπό του, τό ἐλβετικό, ἔχει ἀρχίσει νά δείχνει σημάδια κόπωσης, γιά νά μήν πῶ μεγάλης παρακμῆς. Λέω μόνο κόπωσης. Τό δικό μας φόρουμ λοιπόν ἔχει μεγάλο μέλλον. Μικρό παρελθόν ἀλλά μεγάλο μέλλον. Εὔχομαι τοῦ χρόνου νά εἴμαστε πάλι όλοι μαζί, ἐσεῖς θά είστε, ἐγώ μέ τά 92 μου χρόνια δέν τό ξέρω, εὔχομαι νά εἴμαστε όλοι ἐδῶ τοῦ χρόνου μαζί, καί θά πῶ στόν κ. Τσομᾶκο χωρίς νά ἔχουμε τά παραπήγματα καί τίς νέες κατασκευές πού ἀλλοιώνουν ἔνα ἀρχιτεκτόνημα πού εἶναι μουσείο τῆς νεότερης Τσορίας».